

**ADOPTERAD** Vem är jag? För den som är adopterad görs frågan ständigt aktuell av en omgivning som oförtröttligt förkunnar att man inte är svensk på riktigt. Patrik Lundberg väcker uppmärksamhet när han nu skriver om hur det känns att vara vit inuti – men gul utanpå.

# ”Nu kan vi berätta hur det känns”

9000

svenskar, cirka, är adopterade från Syd-korea.

”Var kommer du ifrån – på riktigt, alltså?” ”Är du bra på pingis?”

En som fått de frågorna gång på gång är Patrik Lundberg som är adopterad från Sydkorea. På stan kan han bli tilltalad på språk han inte förstår. Människor som bara känner honom till namnet kan irra runt efter honom, trots att han står där, alldeles framför dem. Andra gånger vill någon bara skriva ”titta, en kines!” efter honom – och gör det.

I Sverige finns runt 50 000 personer som är adopterade och har en annan hudfärg än vit. Det motsvarar alla människor i en kommun som Skövde, Nyköping eller Hässelholm. Alla känner väl någon som har en vän eller en släkting med mörkt skinn som vuxit upp som svensk i en svensk familj? Och åtminstone en yngre, globaliserad generation, borde väl inte tycka att hudfärg är någon big deal för vem som får kalla sig svensk?

För Patrik Lundberg handlar det inte om vad en enskild människa säger och gör utan om strukturer

som bestämmer vem som får vara svensk. Det finns de som menar att östasiatiska är ett särskilt lovligt byte för diskriminering eftersom ingen driver den här gruppens frågor. Att man inte organiserat sig, som muslimer eller judar gjort, tror Patrik hänger ihop med ett ”konfucianskt tänk” – ställ dig i ledet, visa dig inte svag – bland etniska östasiater i Sverige. Det spillar över på de adopterade.

När någon av oss gör motstånd anses vi vara lättkränkta. Eftersom vi är de enda som reagerar. Egentligen är det kanske tusentals östasiater som hatar svenskarnas bild av dem. Men de säger inte till. Och då anses det okej att skämta om oss.

Och visst skojas det. Ett av Patriks exempel är Allsång på Skansen som får några år sedan besöktes av Kinas stora stjärna Wei Wei. Där möttes hon av programledaren Anders Lundin i toppig kulhatten och Sissela Kyle som kallade henne ”wäng bäng” och sjöng ”tjing tjong”. Det orsakade inga större reaktioner.

”Jag säger att jag har fyra föräldrar och att jag är från Sölvesborg, Malmö och Korea.”

Forskarna Carina Tigervall och Tobias Hübnette för ett resonemang om att Östasien i det allmänna medvetandet uppfattas som en konkurrent till väst och att rasistiska skämt om människor därifrån därför anses vara okej: man tror sig ”sparka uppåt”.

Patrik Lundberg håller med dem som säger att vi talar för lite om hudfärg i Sverige.

Rasism handlar nuförtiden mest om etnicitet, religion och kultur – och då faller de adopterade bort. Samtidigt hör vi varje vecka om folk som inte kommit in på krogen på grund av sitt utseende. Och det är typiskt den vita, privilegierade medelklassviken att tycka att det är helt absurd, fastän verkligheten ser ut så.

I förnekandet av att hudfärg spelar roll ingår att adopterade tidigare ofta uppfostrades till att bara vara svenska. Frågan om adoption försvann.

Men nu har många av oss vuxit upp och kan berätta hur det känns.

Och det gör Patrik i sin debutbok ”Gul utanpå” (Rabén & Sjögren). Ett exempel är när han på riktigt inser att han inte är ensam. Han och några andra adoptivkoreaner från olika håll i världen bevisar ett *norebang* i Söul – ett karaokehåll där sällskap kan hyra enkelt rum. Patrik och de andra gör det. De dricker och strimmar och jublar vid varje framträdande. Ända tills en av vännerna börjar sjunga till Radioheads låt ”Creep”. Stojet avstannar tvärt. Det är som om alla outtalade men gemensamma erfarenheter blixtnabbt komprimeras i en stämning som blir så laddad att den måste brisera – och gör det också.

”Sekunderna efter versen varar i evighet. Jag drar ett djupt andetag och ser mina nyblivna vänner genom ögonvrån. Synkroniserat reser vi oss från soffan, gitarerna exploderar och refrängen går i gång.”

”Sekunderna efter versen varar i evighet. Jag drar ett djupt andetag och ser mina nyblivna vänner genom ögonvrån. Synkroniserat reser vi oss från soffan, gitarerna exploderar och refrängen går i gång.”

”Men om han då, till sist? Svensk eller korean? Båda. Förstås. Den till synes enkla men avgörande insikten manifesterar sig i svaret när numera ger när han får frågan om var han kommer ifrån och vilka som är hans föräldrar.

– Jag säger att jag har fyra föräldrar och att jag är från Sölvesborg, Malmö och Korea. Det är ju ingen motsättning i det. Patrik Lundbergs bok kan ge intrycket att allt nu är frid och fröjd. Av hans krönikor i Helsingborgs Dagblad inser man att det inte riktigt stämmer. Och Patrik är inte bara den lugna och vänliga själen som visar sig under vår intervju. Han är också beredd att slåss, med en rejält vässad penna som tillhygge.

Koreaupplevelserna må ha förändrat honom. Men folk skriker fortfarande ”kines!” Han bara måste reagera på det.

– Om jag inte gör det får jag leva i Sverige som en skugga som hela tiden förväntas ta skit och då kan jag lika gärna ta livet av mig. Inbland vinner han underliga seggar; i en krönika för drygt ett år sedan skrev Patrik om hur han blir bemött. Ett som exempel på att ingen bryr sig nämner han loggan med det grinande asiatiska ansiktet i toppig hatt på Fazers Kinapuff – något som inte hade fått förekomma om det handlat om judar eller afrosvenskar, me-



Blågul. Patrik Lundberg sökte och fann sin biologiska familj i Korea som tog emot honom med öppna armar. Men mötet fick honom också att inse hur

mycket miljön betyder för vem man blir.

FOTO: JANERIK HENRIKSSON/SCANPIX

svd.se



”En unik pärla”. Läs recensionen av Patrik Lundbergs ”Gul utanpå” (2/2 2013) [svd.se/kultur](http://svd.se/kultur)

Vad är att vara svensk? Idagsidans tidigare artikelserie om vad som krävs för att få vara med. [svd.se/idaag](http://svd.se/idaag)

**SvD accent**

Svenska Dagbladets butik på nätet

Besök [svd.se/accent](http://svd.se/accent)

**Ask onsdagsmässa**  
Jenny Karlsson  
Marcus L Thurfjell  
**13 feb kl 18**  
HEDVIG ELEONORA KYRKA  
[www.hedvigleonora.se](http://www.hedvigleonora.se) | Ostermalmsborg  
Svenska kyrkan

SVERIGES MEST KOMPLETTA USTÄLLNING AV

## SKJUTDÖRRS-GARDEROBER

- SKRÄDDARSYDDA
- EGEN TILLVERKNING
- EGENA MONTÖRER
- 10 ÅRS GARANTI

**Acme** Garderober & Skrädderi  
VANADISVÄGEN 5 | TEL 08-33 01 60

MARKETT  
ART FAIR 15-17 FEBRUARI 2013  
NORDENS LEDANDE GALLERIER  
KONSTAKADEMIEN  
FREDGATAN 12, MARKETT-ARTSAL

Morgan Stanley  
VIRGIE

**SvD accent**

Opera på La Scala i Milano

Resan är speciellt framtagen för SvD accent och går **19-23 april 2013**. Pris **25 980 kr** per person. Favoritresor är arrangör. För information och bokning kontakta dem på **08-660 18 00** eller [info@favoritresor.se](mailto:info@favoritresor.se)



## Opera på La Scala i Milano

På det anrika operahuset La Scala njuter vi av resans höjdpunkter – två föreställningar i operans högtidliga atmosfär bland finkladda besökare på bra platser. Verdis *Oberto, conte di San Bonifacio* och Macbeth. Vi besöker också Villa Medici Giulini där vi i de vackra salongerna lyssnar till en klassisk konsert.

Resan är speciellt framtagen för SvD accent och går **19-23 april 2013**. Pris **25 980 kr** per person. Favoritresor är arrangör. För information och bokning kontakta dem på **08-660 18 00** eller [info@favoritresor.se](mailto:info@favoritresor.se)

Besök [svd.se/accent](http://svd.se/accent)

Kurser • Mat & Vin • Konst • Presenter • Upplevelser • Resor

## Vit melankoli när svenskbilden krisar

I Sverige råder just nu ”vit melankoli”, hävdar forskarna Catrin Lundström och Tobias Hübnette. Idén om den svenska vitethets förträfflighet har länge förenat rasister och antirasister. Men det ”homogena”, vita Sverige som rasisterna hämtat existensberättigande ur, finns inte längre, liksom

inte heller det progressiva, jämställda (och vita) Sverige som antirasisterna känt sig stolta över. Det är dags för en ny Sverigebild, där ras och etnicitet är särskilt. Det är enda sättet att rä på segregationen och göra en person med annan hudfärg verkligt svensk, menar forskarna. **SUSEN SCHULTZ**



Uställningen ”Varning för ras” pågår till 26 januari 2014.

## Ny användning av ”ras” ifrågasätts

Tobias Hübnette är också en av forskarna bakom utställningen ”Varning för ras” på Mångkulturellt centrum i Pittva. Utställarna menar att vi ständigt ”gör” ras, till exempel i frågan ”var kommer du ifrån?”. Men ambitionen att väcka liv i begreppet ”ras” som ett sätt att få syn på och motverka segre-

gationen i Sverige ifrågasätts. Sverige med sin historia av tveksamma rasämningar är bara en anledning till att det ger dålig eftermak, menar Maja Hagerman i en DN-artikel 2 februari och skriver att det ”...skapar osäkerhet om vad som egentligen döljer sig bakom ordet.” **SUSEN SCHULTZ**

svd.se/idaag



## Fråga psykologen

Madeleine Gauffin Rahme, psykolog, svarar på läsarförfråg. Just nu: •”Vi ska gifta oss men har inget samliv” •”Självskilt bli mamma fast jag mär dåligt?”  
Läs andras frågor och psykologens svar eller mejla dina frågor till: [psykologen@svd.se](mailto:psykologen@svd.se)  
[svd.se/idaag](http://svd.se/idaag)

Läs mer



**PÅ MÅNDAG - INRE TVÅNG**  
Ny serie: 200 000 svenskar har tvångstankar. Eric, 24 år, berättar hur tvånget påverkar hans vardag.